

חלה

השלכת החלה לאשפה או שריפתה

הרב יגאל הדאיה

שאלה

האם יש חובה לשרוף חלה אחר הפרשתה או שאפשר להשליכה לאשפה באופן מכובד?

תשובה

חלה בזה"ז נחשבת לתרומה טמאה, שכן כולנו לשים את העיסות בטומאה. וכשם שמצוה לשרוף קדשים שנטמאו, כך יש לנהוג בתרומה (שבת כה ע"א).

אמנם לדעת רש"י (שבת שם, פסחים מו ע"א ד"ה מתני') אין חובה דווקא לשורפה, אלא יכול ג"כ להאכילה לבהמתו או לאבדה מן העולם בדרך אחרת, ובלבד שלא תגיע תקלה שיכשלו בה בני אדם.¹ אולם דעת התוס' (שבת שם ד"ה כך), הרשב"א והריטב"א (שבת שם) היא שתרומה טמאה מצוותה בשריפה דווקא ולא לאבדה בדרך אחרת, מפני שכל הנשרפים, מצוותן בשריפה ולא בקבורה (כמבואר בתמורה לג ע"ב). וכך היא משמעות דברי הרמב"ם (הל' יו"ט פ"ג ה"ח).

נמצא שלדעת רוב הראשונים יש לשרוף את החלה או התרומה הטמאה ולא לאבדן באופן אחר. לדעת הרמב"ם והריטב"א, החובה לשרוף אותן היא מצוה מדאורייתא, והתוס' והרשב"א מסופקים שמא זו מצוה מדרבנן.

אולם האחרונים מעידים שהמנהג בזה"ז הוא להקל בתרומה טמאה לאבדה באופנים אחרים, וכמו שכתב הרדב"ז בתשובה (ח"א סי' תשל"א). וזאת מפני שסמכו על שיטת רש"י בתרומה וחלה בזה"ז שהם מדרבנן (שו"ת משפט כהן סי' לח אות ב, עיר הקודש והמקדש ח"ג עמ' סז), או משום ששריפתה היא טורח עלינו וחששו שמא יבואו לידי תקלה, וע"כ נהגו לקבורה (חזו"א דמאי סי' טו ד"ה וע"ד).

1. לביאור שיטת רש"י, עי' שו"ת חתם סופר (אר"ח סי' קד), שו"ת משפט כהן (סי' לח), שו"ת אגרי"מ (יר"ד ח"א סי' רטו), שו"ת מנחת יצחק (ח"ד סי' יג).

ובזמננו, שרגילים לשרוף את האשפה לאחר פינויה, אפשר שגם הנחתה בתוך שקית באשפה, חשובה כשריפה (שמירת שבת כהלכתה פרק מ"ה הע' נג).
למעשה, יש להחמיר ולשרוף את החלה לאחר הפרשתה.² (לגבי דרך השריפה ראה להלן בתשובה הבאה). ובשעת הדחק יפריש פחות מכזית,³ ויתן את החלה בתוך שקית שתיקבר באדמה או תונח בפח האשפה כדי שתירקב מאליה.

-
2. וכ"כ: חכמת אדם (שערי צדק פרק יד סעי' לד), המעשר והתרומה (פ"י ס"ק ל), שו"ת מנחת יצחק (שם).
 3. כ"כ בשו"ת מנחת יצחק (שם) עפ"י שו"ת מהר"י אסאד (סי' שנב), כיון שיש אומרים שבפחות מכזית אין מצוות שריפה.